

it's Complicated

מורים לתלמידים עם מוגבלות מרחבת

העלון התקופתי של מסלול המלמ"מ
סמסטר א', תשע"ט/ט/2019

"למה אני קופץ": קטעים מתוך הספר

תוך כדי קפיצה ולנתר כמו ציפור. כנראה שלעולם לא נדע באופן מוחלט מה עובר בראשם של תלמידינו. אך ההצצה הזו שמספק היגשידה "מנפצת סטיגמות על אוטיזם ומזכירה שבתוך הגוף חסר הישע" לכאורה, לכוד מוח סקרני, פיקחי ומורכב כמו שלכם, שלי ושל כל אדם אחר. כשאנחנו שקועים בטיפולים עשרים וארבע שעות ביממה, קל לפעמים לשכוח שאדם זה הוא בעל תושייה... השכחה עשויה להפוך לחוסר אמונה, ואנו עלולים לשקוע בפסימיות. המתנה שמעניק לנו נאוקי היגשידה היא שיקום אותה האמונה". (דיוויד מיטשל, אב לילד עם אוטיזם)

הגוף חסר הישע" לכאורה, לכוד מוח סקרני, פיקחי ומורכב כמו שלכם, שלי ושל כל אדם אחר. כשאנחנו שקועים בטיפולים עשרים וארבע שעות ביממה, קל לפעמים לשכוח שאדם זה הוא בעל תושייה... השכחה עשויה להפוך לחוסר אמונה, ואנו עלולים לשקוע בפסימיות. המתנה שמעניק לנו נאוקי היגשידה היא שיקום אותה האמונה". (דיוויד מיטשל, אב לילד עם אוטיזם)

אנחנו מדברים... אנחנו מנסים להקשיב לאדם שאנחנו מדברים איתו בכל איברי החישה שלנו. במשך זמן הייתי מוטרד מזה שאנשים משוכנעים שאם מישוה מסתכל להם בעיניים הוא בטוח גם מקשיב להם. הצחקתם אותי! אם הדבר היחיד שהיה נחוץ, רק להביט בעיניו של האדם שאני משוחח איתו, המוגבלות שלי היתה חולפת מזמן..."

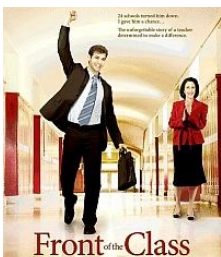
"למה אני קופץ? כשאני קופץ, אני מרגיש שכל הרגשות שלי נישאים מעלה, אל השמיים... הלב שלי רוטט ממש. אחת הסיבות לכך שאני קופץ היא שכאשר אני עושה את זה אני מרגיש את האיברים שלי ממש טוב- זה ממש ממש נעים לי. לאחרונה שמתי לב לעוד סיבה. אוטיסטים מגיבים באופן גופני לתחושות של שמחה ועצב. כשקורה משהו שמשפיע עליי, הגוף שלי קופץ. לכן, כשאני קופץ מעלה ומטה, אני כאילו משתחרר. הגוף שלי שואף להגיע לשמיים. אבל מכיוון שאנו כבולים הדבר היחיד שנשאר הוא לציץ, לנופף בידים

חידה אחת נותרת תמיד, בכל מהלך לימודינו, וגם אחריהם:

מה באמת מרגישים התלמידים? מה הם חושבים? כיצד נוכל להבין לעומק את נפשו של תלמיד שאינו מדבר?

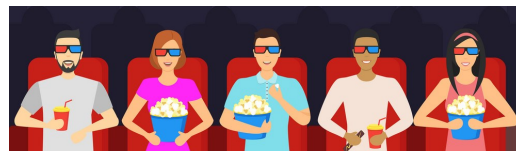
הספר "למה אני קופץ" מספק הצצה נדירה לראשו ונפשו של נאוקי היגשידה בן ה-13, אשר מאובחן עם ASD, שמשותף את מחשבותיו עם העולם דרך איות במחשב מיקוד מבט.

"למה אתם לא יוצרים קשר עין בזמן שיחה? זאת האמת. אנחנו לא מסתכלים בעיניים של אנשים, למרות שאומרים לי שוב ושוב, "כשאתה מדבר עם מישוה, תסתכל לו בעיניים", אני עדיין לא מסוגל. מפחיד אותי להסתכל בעיניים של הזולת, אז אני נמנע מזה. אז על מה אני מסתכל, בעצם? אתם בטח חושבים שאנחנו פשוט משפילים עיניים אל הקרקע.. אבל אתם טועים. למעשה, אנחנו מסתכלים על קולו של האדם שאיתו

סרטים

- ◇ **בחזית הכיתה** - דרמה אמריקאית על סיפורו האמיתי של מורה עם תסמונת טורט, והתמודדותו עם האתגרים בחינוך של כיתה חדשה.
- ◇ **קוראים לי סם** - דרמה אמריקאית על סיפורו של סם, אדם עם מוגבלות שכלית וגם אב לילדה קטנה.
- ◇ **שרוכים** - דרמה קומית ישראלית מרגשת, על אדם עם מוגבלות שכלית שמחדש קשר עם אביו לאחר מות אימו.

מלמ"מ מליצים

אויזם עם העולם שבחוץ. לעיתים מצחיק, ולעיתים מרגש ונוגע ללב. מכיל תכנים למבוגרים, ונושאים קשים וחשובים בחיי אנשים על הספקטרום.

ספרים

- **למה אני קופץ** - ספר מרתק אשר נכתב על ידי ילד בן 13 עם אוטיזם בתפקוד נמוך, בה הוא מנסה להסביר תופעות אצל אנשים על הספקטרום.
- **זהירות שבור** - ספר מרגש מאת ג'ודי פיקו, שמתאר את ההתמודדות של הורים שהביאו לעולם ילדה עם מחלה קשה.

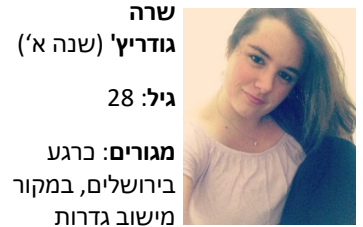
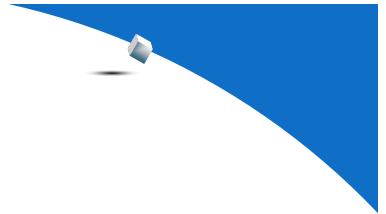
סדרות

- * **פלפלים צהובים** - דרמה ישראלית מרגשת על משפחה שמגדלת ילד על הקשת האוטיסטית. קליל וכיפי.
- * **לא טיפוזי** - דרמה שעוקבת אחרי נער מתבגר על הקשת האוטיסטית. קליל, מצחיק, מרגש. מכיל תכנים למבוגרים.
- * **על הספקטרום** - דרמה קומית ישראלית, שעוקבת אחרי התמודדותם של מבוגרים עם

על הספקטרום

ראיונות עם סטודנטים

שרה גודריץ' (שנה א')
גיל: 28
מגורים: כרגע בירושלים, במקור מישוב גדרות

שירות צבאי/לאומי: שנת השירות, ולאחריו גיוס כמורה חיילת בגרעין נח"ל דרך תנועת הצופים.

איך הגעת לתחום המלמ"מ: התחלתי לעבוד עם ילדים עם צרכים מיוחדים לראשונה בכיתה ו"א ומשם זו הייתה אהבה ממבט ראשון. אחרי התיכון, עשיתי שנת שירות בהוסטל לילדים ומתבגרים על הספקטרום. המשכתי לעבוד בתחום בגנים שיקומיים ובמעונות ופשוט התאהבתי בילדים, בייחודיות שלהם, באהבה ללא תנאים, בנפש הרכה שלהם ופשוט בהכל.

משהו מעניין לגבייך: הלכתי על גחלים לפני שנתיים וחצי! עשיתי סדרה של 3 סדנאות מדהימות

דרך ארגון ה"אאוטלוק" - סדנאות להתפתחות אישית. הסדנאות שם שיפרו לי את החיים בכל היבט אפשרי וזה הדבר הכי טוב שהענקתי לעצמי. אחרי שהלכתי על גחלים הבנתי שאני יכולה לעשות כל דבר בחיים שאני רק רוצה - פשוט צריך ללכת על זה.

תחביב מגיב: בישול.

מה את מרגישה שלמדת השנה בלימודים: זכיתי להכיר את עצמי יותר טוב. בזכות הלימודים הבנתי שאני מסוגלת הרבה מעבר למה שחשבתי. למדתי שאם רוצים גם השמיים הם לא הגבול!

משפט/ציטוט/ערך שמוביל אותך: "תנסו- מקסימום תצליחו"

איפה את רואה את עצמך עוד 20 שנה? מגשימה חלום ובעלת גן חינוך מיוחד מצליח

שם: קרן חלפון

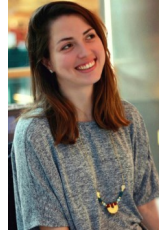
גיל: 23

מגורים: גבעון החדשה

איך הגעת לתחום

המלמ"מ: בשנת השירות עבדתי בחינוך הרגיל באילת. בצבא הייתי בגרעין נח"ל ועבדתי עם נוער בסיכון, גם באילת. אחרי הצבא חשבתי לעשות תואר במתמטיקה, אבל במקביל התחלתי לעבוד בעמותת "שותף". זו עמותה שמשלבת חניכים עם מגוון של צרכים מיוחדים ומקיימת מפגשי למידה של כישורי חיים, ופעילויות חברתיות. עם הזמן הבנתי שגם ככה רציתי ללמוד מתמטיקה כדי להיות מורה, ושהתחום של חינוך מיוחד חשוב לי יותר.

משהו מעניין עלייך: אחרי הצבא עשיתי את שביל ישראל במשך שלושה חודשים. אני ממש

אוהבת לטייל וזה היה הגשמת חלום שלי עוד משנת השירות.

תחביב מגיב: טיפוס. התחלתי עם זה בקיץ לפני הלימודים והתמכרתי.

מה את מרגישה שלמדת השנה בלימודים: אני מרגישה שלמדתי דרך מקצועית וביקורתית יותר להסתכל על עשייה חינוכית. אני מוצאת את עצמי מבינה יותר את החניכים שלי, ומנתחת את המסגרת שאני עובדת בה לגישות חינוכיות.

משפט/ציטוט/ערך שמוביל אותך: "כל יום הוא שיעור, כל אדם הוא שיעור". מאז שביל ישראל הבנתי שכל מה שאני עוברת מפתח אותי ומלמד אותי, ושיש מה לקבל מכל אדם שאני פוגשת.

איפה את רואה את עצמך עוד 20 שנה? כל יום החלום מעט משתנה, כיום זה לנהל עמותה של פעילות עם בעלי חיים לנוער

ראיון עם ד"ר רנית אחדות הכהן

שלי התחיל דרך הסטודנטים שלימדתי ומלמדת בריפוי בעיסוק ובסיעוד והמשיך עם הסטודנטים שאני מלמדת במלמ"מ.

מה המקום האהוב עלייך במכללה? אזור הבריכה (של הדגים)

מה המקום האהוב עלייך בארץ? צפון הארץ וירושלים

איפה את רואה את עצמך עוד 20 שנה? מקווה להמשיך ללמד ולהעשיר את הסטודנטים בידע כל עוד נשמה באפי.

ספרי קצת על עצמך (משפחה, מגורים וכו'): גרה בשכונת גבעת משואה בירושלים. נשואה כ- 24 שנים למשה, מדען בעל דוקטורט בכימיה תרופתית, אמה לשלושה בנים.

מה למדת ואיפה? למדתי תואר ראשון בביוולוגיה עם הרחבות בפזיזיקה ומתימטיקה באוניברסיטה העברית, משם עברתי למסלול ישיר לדוקטורט במדעי המח בפקולטה לרפואה, פוסט דוקטורט בנוירובולוגיה רפואית, תואר שני במינהל עסקים בהתמחות של שיווק ויזמות. כל לימודי היו באוניברסיטה העברית.

כיום אני ראש חוג למדעים במכללת דוד ילין ומלמדת בפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית.

מה הקשר שלך לתחום חינוך מיוחד מורכב - מתי הוא התחיל? האם תמיד עסקת בחינוך מיוחד? הקשר

בסמסטר הבא מתוכננים מספר אירועים לגיבוש ואיחוד המסלול, וביניהם ימי התנדבות, יום מנהיגות לחברות וחבר הפורום ואירוע השיא - יום המסלול!

לשאלות. הורים מפרסמים צורך ובייביסיטר שההצעה רלוונטית עבורו, פונה בפרטי להורה. אנחנו רק יוצרים את הפלטפורמה לחיבור, כל השאר נעשה בין ההורים לבייביסיטרים.

לאחרונה, בייביסיטר מיוחד במינו מתנהל בעזרת נעמה, אריאל ונוי מהמלמ"מ שאין לי מילים לתאר כמה הן העיפו את הפרויקט קדימה. בנוסף, הפרויקט נכנס תחת 'עלה בשבילכם' כשירות להורים ובכך הוא קיבל מבחינתי חותמת שהוא אינו תלוי רק בי ובסטודנטים שבאים והולכים, אלא יש כאן עתיד (הן מבחינת כוח אדם והן מבחינה כלכלית).

נשמח לקרוא על הצלחה מיוחדת שנצרה מהפרוייקט! כאשר אמא שולחת הודעה שאחרי שנים שלא יצאה עם משפחתה לבילוי, היא סוף סוף יכלה לצאת עם בעלה ועם משפחתה להצגה. זאת המטרה שלי, שהורים יוכלו לבלות ככל ההורים - לצאת יחד לבילוי משפחתי מבלי להשאיר מישהו בבית. ובנוסף, יש גם זמן זוגי שלא היה מתאפשר ללא החיבור עם הבייביסיטר.

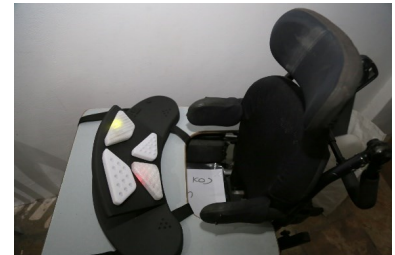

מה קורה?

סטודנטים בקורס הוראת הקריאה הפיקו השנה "קופסות בריחה" - קופסאות עם חידות לתרגול מיומנויות קריאה, בהשראת חדרי הבריחה. הקופסאות הועברו לבית ספר "בן יהודה" והותאמו במיוחד לתלמידים הלומדים שם.

במהלך הסמסטר התקיים קורס משותף לשנה ג' מהמלמ"מ ולמסלול עיצוב תעשייתי בבצלאל. בקורס תוכננו ופותחו עזרים עבור תלמידים עם מוגבלויות מורכבות וליקויי ראייה מבית הספר "קרן אור".

בייביסיטר מיוחד במינו: ראיון עם נעמי אבנר

אירוע משפחתי. המקרה שלה הצטרף למצבים שאני חוויתי וששמעתי מהורים נוספים וכן לאמונה שלי שעל מנת לשרוד את המורכבות של הצטרפות של ילד מיוחד למשפחה, ההורים חייבים להשקיע בזמן איכות זוגי וזמן עם האחים של הילד. פעמים רבות ההורים נוטים לתת את כל כולם לילד המיוחד ובכך משאירים את עצמם ואת שאר המשפחה מאחור... בייביסיטר מיוחד במינו עונה על הצורך הזה כיוון שהוא יכול לפעול בכל מני ואריאציות - יציאה זוגית/עזרה עם הילד בבית כדי לפנות זמן לאחים/ועוד.

יש כאן מצב של win win. הרווח של ההורים הוא ברור - יש להם על מי לסמוך, סטודנטים ועוד אנשים נוספים הנוגעים בתחום ואינם נרתעים מילדים מיוחדים. לבייביסיטרים, יש אפשרות להצצה לתוך בית של ילד מיוחד. הצצה זו מאפשרת להם לראות מעבר לתלמיד, להבין שיש מורכבות גדולה.

מה הקף הפעילות של "בייביסיטר מיוחד במינו" היום? כיום יש לנו כ-25 קבוצות וואטסאפ בכל הארץ וכן קבוצת פייסבוק סגורה. בקבוצות נמצאים הורים ובייביסיטרים. לכל קבוצה יש מנהלת קבוצה (רובן מהמלמ"מ!!) שעוקבת אחרי הנעשה בקבוצה ונותנת מענה

נשמח שתספרי על עצמך (משפחה, הכשרה, עבודה): אני נשואה לגדי ואמא של הודיה (13 עטרה (11) עמיחי (אוטוטו 9) רוני (כמעט 3) ותאיר (חודשיים)). למדתי בעצמי במלמ"מ (עוד בתקופת המלמ"ח) ומיד התחלתי לעבוד בעל"ה כמחנכת ביתה. לאחר שעמיחי נולד, ניסיתי לתמרן בין כל צרכי הבית לבין העבודה והיה מאוד מאוד קשה. זו הייתה תקופה מורכבת מאוד עם הרבה מאוד בדיקות, טיפולים וחסור ידיעה. לאחר שנתיים החלטתי שנכון יותר להוריד שעות כדי לתת יותר מענה לבית הכולל זוגיות וגידול הילדים. התחלתי לעבוד בפרויקטים שונים של ביה"ס ועם הזמן נכנסתי לתפקיד של רכזת פדגוגית וחלק מהצוות המוביל של בית הספר.

בקיץ האחרון התחלתי תפקיד חדש בעל"ה שנקרא "בשבילכם" - שירות תמיכה וייעוץ להורים לילדים ובוגרים עם מוגבלויות. אני אחראית על פניות של הורים וכן שותפה לעשייה של על"ה בשבילכם - ימי עיון להורים/אנשי צוות וכו'.

איך נולד הרעיון של "בייביסיטר מיוחד במינו"? בייביסיטר מיוחד נולד כאשר השתתפתי בקבוצת תמיכה בה אמא הביעה קושי רב במציאת פתרון לבת שלה בזמן של